СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНІХ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 276. Джерзи Сити, Н. Дж., середа, 26. листопада 1930. VOL. XXXVIII. No. 276. Jersey City, N. J., Wednesday, November 26, 1930. THREE CENTS.

ХОЧУТЬ ПОШИРИТИ ДОГОВІР КЕЛОГА

ВАШИНГТОН. — В департаменті стейту займаються тепер знову договором Келога, який поставив війну поза законом. Європа є мабуть склонна до того, щоби цей договір доповнити, щоби він набрав більше реальної сили. Секретар стейту Стимсон не має нічого проти поширення цього договору, але не хоче, щоби цю дальшу працю започатковували Злучені Держави, бо тоді все те могло би скінчитися невдачею.

Тому американський уряд жде, щоби цю акцію започаткувала якась европейська держава.

ХАБАРНИЦЬКІ ВІДНОСИНИ В НЮЙОРСЬКИХ СУДАХ.

НЮ ЙОРК. — Відкрито нові хабарницькі скандали, звязані з Жіночим Судом. Переслуханий як свідок Джан Вестон, бувший помічник окружного прокуратора, зізнав, що від 1921 до 1928 року побрав він сам понад $20,000 ріжних хабарів від адвокатів, полісменів і тих, що доставляють бонди. В той спосіб звільнено 900 провинившихся осіб і відкинено 600 ріжних переступств, які повинні були бути суджені, а провинившіся покарані.

Свідок заявив, що знає 21 адвокатів, котрі займаються головно тільки такими хабарницькими справами. З тих 21 осіб вичислив він сімох по імени. Рівнож подав він по імени і полісменів-хабарників.

ПІДНОСЯТЬ ЦІНУ НА СТАЛЬ.

НЮ ЙОРК. — Кажуть, що кращі часи вже є за плечима. А вносять це з того, що сталеві компанії підносять з днем 1. січня 1931 р. ціни. Це має бути ознакою, що заповідається добрий бизнес у сталевім промислі, якого розмах є мірилом загального оживления у промисли, торговлі й будові.

ПРОТИ НАДЗВИЧАЙНОЇ СЕСІЇ.

ВАШИНГТОН. — Політичні лідери роблять тепер переговори, щоби не робити в конгресі ніякої обструкції й не спричинити скликання надзвичайної сесії конгресу, бо це пошкодило би боротьбі з усуненням економічної депресії й безробіття.

МІЛЯРДОВИЙ БАНК.

НЮ ЙОРК. — Вже рішено злиття таких нюйорських банків: Менюфектюрерс Трост Компані, Ди Поблик Нешенел Бенк енд Трост Компані, Бенк оф Юнайтед Стейтс і Ди Інтернешенел Трост Компані. Капітал злитих банків виноситиме понад один білйон долярів. Буде це четвертий з ряду найсильніший банк у Ню Йорку.

СМЕРТЬ ДВОХ ЗНАМЕНИТИХ ЛЕТУНІВ.

ДІТРОЙТ. — Компанія Форда втратила двох знаменитих летунів, а то Мирона Целера і Карла Веделя, котрі згинули в летунській катастрофі.

ШОФЕРИ, СТЕРЕЖІТЬСЯ!

ВАШИНГТОН. — Найвищий Суд рішив, що легкодушні шофери, котрі своєю їздою автомобілем спричинюють великі матеріяльні шкоди, тяжке ушкодження тіла, або й смерть, мусять відповідати перед лавою присяжних суддів за злочин. Суд підпис у своїй аргументації те, що автомобіль являється небезпечним комунікаційним засобом, про що свідчать такі часті й чисельні нещасливі автомобілеві випадки.

ПРОТИ ВВОЗУ ТОВАРІВ, ВИРОБЛЮВАНИХ ВЯЗНЯМИ.

ВАШИНГТОН. — Секретар Мелон видав розпорядок, яким забороняє ввозити до Злучених Держав товари, вироблювані вязнями. Підсекретар Мілс додає до цього розпорядження, що воно не є звернене спеціяльно проти совітів, але проти всіх країв. Той, на кого впаде підозріння, що його товари походять з примусової праці вязнів, мусить доказати, що так не є, себто предложити посвідку від того фабриканта, котрий виробив ці товари.

КАЖУТЬ, ЩО ВОРОШИЛОВ СТАВ ДИКТАТОРОМ.

НЮ ЙОРК. — „Ди Джуіш Морнінґ Джорнал" подає, що одержав телеграму з Москви, що Клементій Ворошилов, совітський комісар війни, став диктатором Росії. Жидівська газета твердить, що ця телеграма є вірна, та що в Москві мусіло прийти до революційного перевороту.

Ніяких інших потверджень тої поголоски досі нема.

НЕ ХОЧУТЬ ПЕРТРАКТУВАТИ З СОВІТАМИ.

ВАШИНГТОН. — Сталін заявив в інтервю, що Літвінов запропонував Злученим Державам пертрактації в справі звороту російських довгів. Департамент стейту подає, що Злучені Держави не будуть входити з совітами у ніякі переговори. А коли совіти хочуть сплачувати російські довги, то можуть зробити це без пертрактацій.

Такусаму відповідь дістав давніше бувший совітський комісар заграничних справ, Чічерін, від бувшого секретаря стейту, Гюза.

ВЖЕ ВИЙШОВ З ДРУКУ І ПРОДАЄТЬСЯ ВЕЛИКИЙ

КАЛЄНДАР

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА

НА 1931 РІК.

ЦІНА КАЛЄНДАРА 50 ЦЕНТІВ.

"SVOBODA,"

(P. O. Box 346)

81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

РОЗВЯЗАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГУМАНІТАРНОЇ УСТАНОВИ.

Старосство в Борщеві письмом з 22. жовтня ц. р. ч. 19-58-30 завісило в діяльности місцеву філію Українського Краевого Товариства охорони дітей і Опіки над молодю. Старосство мотивує свою поступанову тим, будьтоби філія Т-ва в Борщеві організувала частини Українського Пласту. Зазначуємо, що при Філії Т-ва в Борщеві ніяких пластових частин не було.

АРЕШТУВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ СВЯЩЕНИКІВ.

В **Зарудю**, повіт Тернопіль, арештувала поліція місцевого пароха о. Петра Івахова. Арештованого відвели до Тернополя.

В **Махнівцях** біля Тернополя арештували місцевого пароха о. Гуньовського Матвія. Його перевезли до судових арештів у Зборові.

В **Черниці** арештували о. Клепарчука.

КРАДІЖ У ВАРШАВСЬКІМ МАГІСТРАТІ.

У правнім бюрі варшавського магістрату начальник того бюра, Гіл. Домбровський, украв біля 100 тисяч золотих.

ТАЄМНИЦЯ СМЕРТИ ЛЄОНА ВОЛЬФЕНГАВТА.

Ще в липні ц. р. витягнено з ріки Полтви в селі Пикуловичі коло Львова якогось трупа. Комісія ствердила, що особник цей згинув від кулі в голову, а потім був кинений до ріки. Ніяких документів при ньому не знайдено, тому кілька місяців не можна було устійнити ідентичности небищика. Тільки убрання небищика перехоплено в громадському уряді. Припадково явився у Львові в купця Вольфенгавта один селянин з Пикуловичі і в розмові оповів йому про витягненого з Полтви топільника та про здоповіднання в громаді його убрання. На купця Вольфенгавта зробило це оповідання потрясаюче враження, бо в липні якраз пропав безслідно його 20-літний син Леон Вольфенгавт, котрий мав бути членом КПЗУ. Купець поїхав до Пикуловичі і там розпізнав убрання свого сина. Часописи пишуть що Леона Вольфенгавта застрілили самі комуністи за те, що він зраджував організацію перед поліцією. В звязку з викриттям цього випадку поліція арештувала у Львові 15 осіб, між іншими студента фільософії Володимира Шаяна.

ПОЛЬСЬКИЙ ПОЛЕВИЙ ЕПИСКОП ГАЛЬ У ТЕРЕСИ З КЕННЕРСРОЙТ.

Всім читачам є звісна з численних описів дивна особа Тереса з Кеннерсройт з Німеччини. Дивна вона тим, що цілими місяцями нічого не їсть (так бодай твердить її окруження, а навіть лікарі), плаче кровавими сльозами і дістає кровавий стигмати по тілі. Ту дивну особу відвідувала і ще досі відвідує ціла маса ріжних осіб ріжих звань і суспільних становищ. Між іншими досліджували стигмати (пятна) тої дивної жінки професори, лікарі і духовні, але не дійшли вони до ніякого позитивного висліду. Треба ще додати, що Тереса вміє також трохи передбачувати будучність.

Та всеж таки з немалим здивуванням вичитали ми в одним з останніх чисел краківського „Ілл. Курєра" вістку, що Тереса у Кеннерсройт відвідав недавно навіть польський полевий епископ Галь у товаристві двох каноників.

„Ілл. Курєр" подає опис тої зустрічі й оповідає, яке враження зробила стигматизуюча Тереса (вона німецька селянка) на епископі Галі. В трактї розмови сказала Тереса до епископа Галі між іншим: „Чи у Варшаві дійсно так неспокійно?" На це сказав епископ Галь, що у Варшаві є зовсім спокійно. Але Тереса відповідала: — чекайте, ви ще щось побачите і переживете...

„Курєр" додає від себе, що Тереса про Польщу майже нічого не знає, з виїмком хіба того, що десь така держава істнує. Тим дивніший є її виказ до епископа Галя.

ХТО МАЄ НАЙБІЛЬШЕ ЗОЛОТА НА СВІТІ.

Шість держав мають 80% усього золота на світі. На першому місці стоять Злучені Держави Америки, що мають 3 мілярди долярів, Франція має 1.7 мілярдів, Німеччина 550 мілйонів, Аргентина 425 мілйонів, врешті Італія, що має 275 мілйонів долярів.

ПОТВОРИ ЗПЕРЕД ВІКІВ.

Англійський природник Андрю повернув недавно з Монголії і розповів, що в західній частині тієї країни, в місцях, де колись було велике болотнисте озеро, знайшов у глибоких пісках цоку прадавного звіра, довгу 2 метри. Недалеко від того місця знайшов цей подорожний 15 менших щок тої самої породи.

ГОЛОДІВКА ПОЛІТИЧНИХ ВЯЗНІВ.

В бережанській тюрмі 141 політичних вязнів почали 15. жовтня голодівку. Вязні домагаються приспішення судового слідства та скасування звичаю, щоб суд відсилав вязнів на поліцію для нового переслухання.

СПЕЦІЯЛЬНИЙ ВИСЛАННИК.

Варшавська санаційна „Газета Польська" помістила в ч. 297, з 28. жовтня ц. р., статтю свого спеціяльного висланника В. Ль—а, до Східної Галичини п. н. „Мальверзант і політичний аферист европейським діячам". Що то за висланник? Отже у звязку з депешею, яку п. Василь Панейко вислав до урядів европейських держав про події у Східній Галичині, „Газета Польська" вислала до Східної Галичини спеціяльного висланника, що мав провірити справу на місці та заперечити тому тєьому, що писав п. Панейко у телеграмі.

„Бо щож депешував той д-р Панейко? — пишеться у згадани статті. — Про що йому власне йде? Панейко здогнувся мадьовничо в тогу оборонця „Східної (його дефініція) Галичини" перед польськими жорстокостями, поповнюваними на спокійній, безсторонній, Богу духа винній українській людности, що замешкує країну. Страшні вчинки поліції і війська, по думці Панейка, кличуть о пімсту до неба буки, насилування жінок, підпалював, пане Панейко?), масові арештування священиків, інтелігенції, селян і т. д. І це все ізза саботажу кількох ворохобників.

„Є від чого посивіти, є чим перейнятися, особливо якщо мається до діла з людьми Заходу, що не дуже орієнтуються у східно-галицьких відносинах. П. Панейко знає досконало, з ким має до діла, і досконало уложив листу тих, до кого адресував депешу, а всі свої жорстокости підтримав аргументом, який серед джентельменів уважається за незбитий: словом чести. Бо д-р Панейко кінчить свій телеграфічний пашквіль на Польщу зовсім нетелеграфічним стилем:

— За точність ручу словом чести".

І дальше „спеціяльний висланник" виливає ціле відро помий на голову д-ра Панейка, намагаючися його як найбільше дзнскредитувати.

ЛЯХИ БЕРУТЬСЯ ЗА „ПАЦИФІКАЦІЮ" ВОЛИНІ

ПОЧИНАЮТЬ МАСОВІ РЕВІЗІЇ В УКРАЇНЦІВ ТА АРЕШТИ УКРАЇНСЬКИХ ДІЯЧІВ.

ДАНЦІГ (Вільне місто). — Польська преса доносить, що на Волині почалася „пацифікація". Спеціяльні відділи поліції та жандармерії переводять ревізії в українських організаціях та в домах українських національних діячів. Разом з ревізіями арештують українське селянство та українську інтелігенцію.

З особливим задоволенням ляцька преса повідомляє, що владі пощастило арештувати в Луцьку 20 Українців, нібито членів Української Військової Організації на Волині, разом з її штабом. Серед арештованих знаходиться один бувший посол, а також кілька нових кандидатів від Українців на посли до сойму.

Польська телеграфічна агенція повідомляє зі Львова, що в Галичині, після довшої перерви, знову почалися акти саботажних підпалів. Притім агенція повідомляє, що поліції пощастило арештувати недалеко Львова 5 Українців, нібито членів української Військової Організації.

Отже польський терор у Галичині тягнеться далі, хоч трохи змінив свої форми, бо тепер Ляхи стараються скрити від світа свої злочини. Разом з тим ляцький терор поширюється й на інші українські землі, які опинилися під ярмом Польщі.

КРІВАТІ ВИБОРИ В ПОЛЬЩІ.

БЕРЛІН (Німеччина).—Підчас виборів до польського сенату в Горішньому Шлеску вбито шість осіб. Польська поліція, жандармерія, спеціяльні воєнні відділи та рижні польські „боюфки" на кілька днів перед виборами до сенату розвели по всьому Шлеску страшний терор проти Німців. Вони вдиралися в німецькі доми й інституції, переводили там „ревізії", громили все домове уряджения та вибивали вікна й висаджували двері в багатьох німецьких домах.

Місцями Німці творили свої узброєні гуртки для відпору Ляхів, що викликало кривві сутички з обох сторін. Ляцькі звірства доходили до того, що в селі Галасовиці польська поліція в супроводі воєнного відділу оточила німецьку школу й багато дітей скатувала в страшний спосіб.

Німецькі організації та населення заявили протест проти ляцьких надужить підчас виборів у Горішньому Шлеску. Ляцькі боївки в страшний спосіб били Німців, членів виборчих комісій, щоби примусити їх уступити з комісій.

Виборчі картки були видруковані в польській мові, якої більшість Німців на Шлеску не знає. Поляки це використали в той спосіб, що день перед виборами польській листі кандидатів змінили номер на той номер, який передтим мала німецька ліста. Тому багато Німців, голосуючи за номером ліста, несвідомо віддавали свої голоси Ляхам.

Подібні, а то й гірші надужитя та насильства зі сторони Поляків робилися й на інших непольських землях. Такими способами Пілсудському пощастило дістати й у сенаті більшість. Група Пілсудського вибрала 74 своїх сенаторів з загальної скількости 111. Українці вибрали пятьох своїх сенаторів, Німці трох, а Жиди жадного, стратившти всі шість мандатів, які вони мали в попередньому сенаті.

ЛІТВІНОВ НЕСПОДІВАНО ВИХАВ ДО МОСКВИ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Комісар закордонних справ Літвінов, який був на чолі російської делегації в комісії Ліги Націй по обезброєнню, несподівано покинув засідання й виїхав до Москви. З кругів большевицької делегації кажуть, що він уважає свою роботу закінченою, тому й виїхав.

Але інші кажуть, що в Москві скоїлися такі важні внутрішні події, які змусили Літвінова негайно виїхати на допомогу Сталінови.

ЗМІНА „ПАРТІЙНОЇ ЛІНІЇ".

МОСКВА (СССР). — За лаштунками комуністичної партії та уряду несподівано відбулися якісь значні зміни. Реальні факти життя далеко обігнали всі розрахунки та ідеольогічні міркування комуністичної партії. Тому довелося нагло зміняти „партійну лінію", що викликало певне замішання в партійному житті й у державному апараті.

Роблять рішучі заходи, щоби все економічне та політичне життя Радянщини поставити на нові тори та піднести й оживити його. До того призначують спеціяльних диктаторів, як, наприклад, Орджонокідзе призначено на становище диктатора для піднесення робітничої дисципліни; Микояна призначено диктатором внутрішнього постачання й т. п. Разом з тим збільшується терор проти рижих „вредителів", як партійців так і непартійців.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy.
One year ..... $ 7.00
Six months ..... $ 3.75
Three months ..... $ 2.00

Foreign and Jersey City Rates:
One year $10.00
Six months ..... $ 5.00
Three months ..... $ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.
На рік ..... $ 7.00
На пів року ..... $ 3.75
На три місяці ..... $ 2.00

В Джерзи Сіті і Заграницею:
На рік $10.00
На пів року ..... $ 5.00
На три місяці $2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. „Свобода", Montgomery 5—0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5—1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПОЛЬЩА ВСЮДИ БАНДИТОМ

Берлінські донесення говорять, що польський терор захопив нові землі. Поляки повторюють на меншу скалю те, що вони зробили на Західній Україні. У рідних німецьких місцевостях були напади на німецьких людий. Мущин, жінок і дітий бито палками. Коли люди тікали в поле або в ліс, за ними стріляно з револьверів. Усе німецьке населення живе під терором. Німцям не дають продавати навіть газет, дозволених цензурою.

Хоч події на Шлеську подобають на події на Західній Україні, однак є тут також поважні рїжниці. По-перше не мали вони тих розмірів, які мали польські жорстокости в Східній Галичині. По-друге, мали вони богато меншу ціль: вони стреміли до застрашення німецького населення під Польщею так, щоби воно не важилося виступати підчас виборів за німецьких кандидатів на послів до польського сойму. На Україні Польща з сього вже давно зрезигнувала, знаючи, що Українців так застрашити не вдасться. В Галичині Польща мала на цілі зломити хребет українському націоналізмови, знищити всякі зовнішні признаки окремішности українського життя, культурного, економічного й політичного.

Тому польські жорстокости в Галичині прибрали ширші розміри й тому переводила їх там офіційно польська влада, польська армія й адміністрація. Зате на Шлеську переводили терор польські приватні банди, які вкривали перед населенням свої звязки з урядом. Очевидно, сі звязки були, бо польська влада нічого не робила для їх здержання, хоч назовні уряд був до сього непричетний.

Одначе найбільша рїжниця заходить щодо міжнародних наслідків польського хуліганства на Шлеску. Хоч галицькі варварства мали богато ширші розміри, мимо сього в їх справі Ліга Народів ще досі не рушила й пальцем. Зате на розслід хуліганства на Шлеску вже визначено комісію, яка вже виїхала на слїдство. Се є наслідок того, що Німці все таки мають свою державу, яка може за ними обстати. Се для нас доказ вартости держави. Се рівночасно покажчик, що могларби зробити хочби й радянська українська держава, якби така існувала.

Хоча слїдство буде вестися на Шлеску, на „західних кресах" Польщі, то воно певно кине немало світла й на галицькі події.

СТАРЕ Й НОВЕ ПОКОЛІННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ІМІГРАЦІЇ В АМЕРИЦІ

(Реферат виголошений гр. В. Кедровським на 5-му Конгресі Обєднання).

(Докінчення)

(2)

Ми в Америці не можемо робити того, що робіть наші брати в Канаді, де вони створили українські бурси. Там Українці-фармери привозять своїх дітей на станції до міст, щоби вчити їх в міських школах. В Злучених Державах усі діти-учні жиють зі своїми батьками в містах, або учащають до найближчих міських шкіл зі своїх фарм. В Канаді маса Українців жие на своїх фармах цілими українськими районами. Там діти не лише в родині, а скрізь поза школою чують українську мову, а в Америці вони не завжди чують мову своїх батьків навіть у родинні. Англійська мова заповнює їх усе життя.

Реорганізація українських діточих шкіл має бути першим кроком до зміни всієї системи національно - українського вихования молодого українсько-американського покоління. Звичайно, до цього має прийти поволі, бо треба в першу чергу зі старшого покоління молоді виховати відповідні вчительські сили. Наш старокраєвий учитель до цієї школи не надаватиметься, бо тут уже треба молодого вчителя, який духом своїм звязаний з тими дітьми, яких він буде вчити. Для такої школи потрібно виробити й видати спеціяльні підручники англійською мовою й повиннося утворити певну лектуру з українського красного письменства в англійській мові. Це щодо найменшого нам ого покоління в Америці.

* * *

Тепер перейдемо до того покоління, яке вже було загублене для українського національного життя в Америці, бо полишилося в „Рід Америкен". Коли це покоління досягло старшого юнацького віку, воно звичайно виросло зі своїх діточих інтересів, а почало більше цікавитися життям навколо себе взагалі та почало собі підшукати відповідне товариство. Отут воно вперше стрінулося з тим, що серед розвитих Американців воно почувається чужим, а також не може пристати й до інших національних груп Американців. Там пануе инша психольогія, инші відносини, инші інтереси, які диктуються ідейним звязком зі старою батьківщиною та взагалі тими умовами життя, які створили тут для себе оригінально ті групи Американців, з якої національности походять їх предки. Стала необхідність у молоді завязувати товариства з таких елементів, які по психольогії й по характеру найбільше підходять між собою. Частина української молоді пристала до рїжних инших славянських товариств молоді, як до польських, чи до московських, в частині національний сантимент прокинувся й привів їх до засновання своїх національних товариств молоді. Ми вже тепер є свідками початків цього природного процесу й знаємо, що в деяких місцевостях товариства українсько - американської молоді, чи клюби вже повсталиі розвивають жвавy діяльність.

Наше завдання допомогти цьому природному стремлінню українсько-американської молоді вилитися в більше організовані національні рямки, дати засоби до поглиблення та поширення серед молоді українських національних симпатій та стремлінь, щоби нарешті наша молодь дійсно стала Американцями, свідомими свого національного походження. Треба підсказати тій молоді те, що вона може впровадити в своїх організаціях, щоби скріпити в них національні моменти та притягнути в свої лави ширші кола молодої українсько-американської генерації.

В українській історії, в українській культурі та етнографії ми маємо для цього дуже богато матеріялу та засобів, якими можна зрушити національне почуття нашої молоді й захопити її та привести в лави українсько-американського життя. Такими засобами можуть бути, крім діточої школи: а) спеціяльні лекції по українству в англійській мові; б) рїжні національні свята та академії, присвячені памяти українських героїв та культурних діячів; в) організація національних хорів; г) організація національних танковних секцій; г) організація театральних гуртків при українських клюбах молоді; д) організація відділів українських пластунів; е) організація рїжних спортових гуртків. Кожними з таких відділами, чи секціями й напрямком діяльности стануть ними осередками, біля яких буде купчитися американсько-українська молодь. Виховуючися сама в американсько-українському дусі, вона на буде обєднувати біля себе тих, які ще не стали на шлях плекання свого українства на грунті американізму.

* * *

Спеціяльного реферату про український театр в Америці не буде, а тому я дозволю собі дати тут кілька критичних уваг, щодо нашого театру. Старше покоління, яке колись творило наші аматорські театри тут, все більше старіється й все менше надається до сценічної гри. Тому природно, що наші театри в Америці занепадають і набуть скоро зовсім зникнуть. Молодь не вміє говорити по українськи так, щоби вона могла свобідно виступати на сцені, а тому вона відтягається від участи в аматорських представленнях. Так само треба сказати, що репертуар наших театрів в більшости побутовий і то такий, в якім представлені, або занадто тяжкі драми, або комедії, де пиятика й глупота дівчин грає головну ролю, або в ліпших песах увесь змисл криється в таких ситуаціях, в такій грі слів, яких молодь не розуміе ні по духу, ні навіть по змислу. Звичайно, такий театр молодь не може захопити.

Тому знову стає перед нами витворення такого репертуару українського театру в Америці, який моглаб виконувати американсько - українська молодіж та який її захоплював би цікавістю й підносив би високо все те, що є найкращого в українського народу. Не стидітися нашого театру повинна молодь, як тепер, а гордитися ним! Це можна осягнути тоді, коли серед нашої американсько-української молоді знайдуться такі здібні молоді драматурги, котрі з великого нашого історичного та побутового матеріялу створять нові песи, які в англійській мові наша молодь зможе грати не лише для власної розваги, але й для чужинців. Українська пісня, український танок та рїжні українські історичні події дають для цього дуже багато матеріялу, лише треба вміти його знайти, обробити й вивести на сцену. „Обєднання" повинно прийти в цьому з допомогою нашій молоді й при помочи Українського Музично-Драматичного Товариства знайти, відповідних людей та відповідний матеріял для створення репертуару українсько-американського театру. Не все те, що було гарним в краю, надається тут і годі його силоміць тягнути до нашої молоді, бо вона буде гидитися рїжними персонажами з „Ковбаси та чарки", з „По ревізії", чи з якої иншої побутової песи, над якими ми в краю умівали від сліз горя чи від сміху. Для нового типу американських Українців повинен повстати й новий театр.

Про пісні й танки не буду говорити, бо про це будуть окремі референти.

* * *

Треба сподіватися, що українсько - американська молодь буде все більше виявляти свою діяльність в політичному житю Америки. Ми повинні її до них допомагати й старатися, щоби вона творила українсько - американські політичні клюби, або вступала в ті клюби, які створені старшою генерацією українських емігрантів. Отсе здається одиноке поле, де стара еміграція й молоде американсько - українське покоління цілковито зійдуться в спільній роботі й матимуть спільні ідеї.

Тому особливу треба звернути увагу на створення американсько-українських клюбів, зложених зі старших та молодших Українців в Америці. Старша еміграція повинна старатися тепер в кождій місцевости створити, відповідно американському поділові на партії, свої українсько-американські клюби, які мусять обєднатися як найскорше в стейтові обєднання клюбів певної партії, а потім старатися обєднати їх в федеральне обєднання стейтових організацій політичних укр.-американських клюбів. Вищим обєднанням таких стейтових чи федеральних централь українських політичних клюбів має бути міжпартійне обєднання всіх українських політичних клюбів для того, щоби спільним фронтом виступати в американських політичних партіях, перед американським громадянством, і урядом в справах, де доводиться обговорювати якусь спільну національно-українську мету.

Ось таким мені видається в головних рисах той напрям національної роботи в Америці до якого повинно „Обєднання" закликати українських емігрантів та нашу американсько - українську молодь. Коли ми тут ухвалимо ці принципи, то вже діло екзекутивне буде старатися знайти відповідні чинники, які більше докладно розробилиб їх та старалися перевести в життя, щоб вже на слідуючому конгресі „Обєднання" ми зявилися з певними наслідками нашої роботи.

ПРОТЕСТ УКРАЇНСЬКОГО КЛЮБУ В ЖЕНЕВІ.

Дня 25. X. 1930 відбулися Загальні Збори Укр. Клюбу в Женеві, присвячені останнім подіям на західно-українських землях. Після вислухання обширного реферату про боротьбу українського народу за свою державність, а зокрема про останні події на наших західних землях. Загальні Збори ухвалили протестну резолюцію, яку відіслано до Секретаріяту Ліги Націй і до всіх членів Комісії Народних Меншин. Окрім того Загальні Збори рішили звернутися до Міжнародного Червоного Хреста з проханням, щоб негайно прийс поміч раненим від побоїв Українцям, яким польські санітарні установи відмовляють всякої опіки. Дальше рішили Збори звернутися до Жіночої Ліги Мира і Свободи з проханням, щоб вона свою виступом в обороні українського населення звернула увагу міжнародних діячів чинників на останні події на наших землях. Рівнож ухвалено звернутися до Міжнародної Унії опіки над дітьми з проханням, дати помічі раненим від побоїв українським дітям. Вкінці ухвалено виготовити цілий ряд статей з доказовим матеріялом про останні події в краю і переслати їх до швайцарської преси.

Резолюції:

Загальні Збори Українського Клюбу в Женеві, дня 25. X. 1930, вислухавши реферату про сучасні події на західно-українських землях під Польщею, стверджують:

1. Що польський уряд не виконав своїх міжнародніх зобовязань супроти національ-ських меншостей, зокрема 7 мілйонів Українців, які живуть компактною масою на українській території, що входила до складу Української Республики.

2. Що польський уряд намагається всіми силами спольонізувати та скольонізувати західно-українські землі, відбираючи Українцям їхні церкви, закриваючи українські школи та спроваджуючи на українські землі десятки тисяч польських кольоністів.

3. Що в місяці вересні б. р. польський уряд під претекстом ліквідації української революційної організації вжив проти невинного і безборонного українського населення збройної сили, висилаючи на українські землі карні військові експедиції та жандармські відділи.

4. Що ці карні військові експедиції та жандармські відділи поранили побоями тисячі українських дітей, жінок та мущин, посадили в тюрму тисячі Українців рїжного полу і віку, стали розстрілювати невинних і незасуджених Українців, нищили українську національну культуру, руйнуючи українські доми, читальні, бібліотеки, памятники та українські економічні установи, вживаючи до цього навіть бомб і динаміту.

5. Що ці карні військові експедиції та жандармські відділи ще й досі продовжують нищення українського населення та його майна.

6. Що польські адміністративно-політичні власти відмовляють українському населенню правної охорони. Перед надужиттями.

На підставі повищого стверджения Загальні Збори Українського Клюбу в Женеві ухвалюють перед культурним світом рішучий протест:

1. Проти введення на українських землях польським урядом середньовічної колективної поруки і тероризування невинного та безборонного населення.

2. Проти нищення українського майна та української національної культури.

3. Проти нелюдського поступования супроти ранених карними експедиціями та жандармськими відділами Українців через відмовлення їм санітарної та медичної помочі.

4. Проти цирження за кордоном неправдивих вісток польською пресою та офіційними чинниками, що причиною українсько-польської боротьби в Галичині є впливи і пропаганда большевицьких агентів.

Підносячи цей протест проти плянового нищення українського населення, його майна та його культури, — Загальні Збори Українського Клюбу в Женеві домагаються від державних чинників, зокрема від Ліги Націй і Міжнародного Червоного Хреста висилки Міжнародної Комісії для провірення сучасного положення на українських землях, інкорпорованих до Польщі.

ПОЛЬСЬКІ ЗВІРСТВА В ГАЛИЧИНІ.

(Оригінальні матеріяли з краю).

(20)

КАВАЛЕРІЙСЬКИЙ ВІДДІЛ У ГОРОДЕЦЬКІМ ПОВІТІ.

Відділи 14 полку язловецьких уланів перейшли вже ряд сіл городецького повіту, між ними: Ставчани, Бартатів, Кернищю, Малковиці, Любінь великий, Завидовичі, Кашиковичі, на черзі дальші села цього повіту.

В усіх тих громадах поводилися улани на відомий лад. В кожнім селі побирали менші або більші (контрибуції. Бито селян по списках. Кожний з битих дістав від 50—100 буків на голе тіло, прикрите мокрим полотном. При виході з кожного села силувано начальників громади до видання урядових посвідок з печаткою громади, що відділ військовий поводився підчас побуту в селі спокійно й коректно, та що за всі побрані продукти виплатив повну належитість.

Побиті селяне, удалися до Городка для лікарських оглядин, одначе ані один городецький лікар не хотів такої посвідки видати.

РЕВІЗІЯ В ГОРОДКУ ЯГАЙЛОНСЬКІМ.

Поліція перевела дня 30. вересня ц. р. ревізію слідуючих громадян Українців в Городку: б. посла -дра Ст. Біляка, о. декана Епіф. Роздольського, адвоката д-ра К. Бірецького, інж. Романа Паламарчука. Кожна ревізія тривала по кілька годин. Забрано брошури й часописи закордонного видання та краєві пластові й сокільські друки.

В арештах городецького суду сидять між иншим: о. Іван Фединський, парох Любіня великого, зі своїм сином Романом. В його парохіяльних будовинках мали найти якісь 2 старі ручні гранати й це дало причину до їх арештования.

ЛИСТ З ТЕРНОПІЛЬЩИНИ.

Тернопіль, 25. вересня 1930.

В Тернопільщині чисте пекло. Почалося з 21—22. вересня ревізіями в наших установах в Тернополі й околичних громадян. Повітовий Союз, Просвіту, бібліотеку знищено комплетно.

Почавши з понеділка, сотки поліції й війська виїхали на село. Діються страшні речі. Кого попадуть, катують і грабують. Читальні і кооперативи демолюють. Нищать збіжа та всякий добуток. На це все є факти з десятками свідків. Арешти повні людий. Вчора суд заборонив усім арештованим доставляти харчі. Таке страхіття діялося в селах: Курівці, Ходачків малий, Купчинці, Домамарич, Смиківці. На поліції в Тернополі били страшенно Гната Барабаша й Михайла Мандзюка (обох з Ходачкова малого). В суді їх ще нема.

В Денисові чисте пекло. Бють і грабують (поліція). Війт Варенищо так побили, що той чоловік умирає (розвалили кольбами голову). Те саме нині діється в Дичкові, де люде тікають з села.

КАРНІ ЕКСПЕДИЦІЇ В ЯВОРІВЩИНІ.

Дня 4. вересня ц. р. пролетіла над Яворовом грізна вістка, що в 12. годині пополудни появилася карна військова експедиція в селі Прилбичах, яка складалася з трох ескадронів 14. карного полку, стаціонованого в Яздівцях під Львовом. Покищо цього дня в Яворові про перехід цієї експедиції ніхто нічого не знав. Щойно в неділю, себто 5. вересня ц. р. рано, коли селяне поприходили до міста Яворова на Службу Божу, почали вони опові-дати про чинність експедиції та перебіг подій. З їх оповідань: зараз же як тільки зявилася на селі військо, селяне почали тікати в поблизькі ліси. Котрим же не іщастило втікати, то їх було затягнено до читальні Просвіти, де били аж до непритомности. З побитих найбільше скатовано: економа графа Шептицького, Українця Гоника. Сам граф Шептицький (Поляк) будучи присутнім при цій операції, як казали очевидці селяне, плакав. Після побиття людей наложено на Прилбичі контрибуцію: 100 кіріїв вівса, відповідну скількість курей, гусей та свиней. Все це було вивезено кількома десятками фір через Яворів до Львова. В ночі поробили вони напади до Тучап, де побито в читальні хористів, що якраз відбували пробу. Крім цього в селі Прилбичах виявляли на місцевого пароха о. Котиса оливу. А після цього висипали на нього з подушки пір'я. В неділю рано позганяли з цілого села жінок до мелення вівса на приходстві о. Котиса. В самому Яворові в неділю до, полудня покищо було спокійно. По полудні в другій годині комітет місцевих Поляків Яворова урядив свято на пасовиську під лісом недалеко Великого Передмістя з газовими показами і т. і. На це свято з запікаленим прийшло рівнож і богато Українців. Після скінчення цього свята, коли все почало вже розходитися до дому в 3. годині пополудні появилися нараз на бічному шляху від сторони Прилбич 5 уланів, котрі з розгоном увігнадися в повертаючу до міста масу з криком: „Врящаць вшістко на лонкен"! Одначе цього ніхто не слухав і все в безтямі почало тікати до міста.

(Далі буде)

— Кумо, не давайте вашій дитині їсти так богато барабол. Живіт попсуе собі.

— Нічого не бійтеся, в нього і так черево попсоване.

РУХ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ.

Тов. Ім. Тараса Шевченка, від. 42, повідомляе своїх членів і членинь, що на послідних зборах ухвалено взяти участь в посвячению американського прапора, котрий купило Тов. ім. Івана Франка, від. 97 У. Н. С. в Пасейк, Н. Дж. Усі члени мають зібратися в церковній гали, 47 Hoyt Ave., з товариськими відзнаками і прапорами точно в 10-тій годині перед полуднем, в неділю 30 листопада. Пізнійше комітет свята дасть дальші розпорядки. — Голова, Лелет. Ів. Мих. Гуцалюк, кас.; Мих. Федорів, писар фінан.

— Тату, возьми мене на збори.

— Я буду людей лахувати.

— Таж ти ще не вмієш рахувати!

— Ні, я вийо лахувати до цотирох.

Двох селян сперечаються, що більше: Америка чи Польща?

— Самособою, що Америка більша, — відповідає один.

— Е, де там більша. Недавно я дістав від сина в Америці листа, то лист в Америці йшов два дні, а по Польщі три тижні ходив...

— Гм.. а то диво!

PROTESTS OF UKRAINIAN AMERICANS AGAINST POLISH ATROCITIES AS REFLECTED BY AMERICAN NEWSPAPERS.

AMERICAN PRESS ON THE PROTEST OF UKRAINIANS OF THE COAL REGION

COUNTY GROUPS OF UKRAINIANS PLAN PROTEST.

Churches, Leagues and Clubs To Unite in Asking Nations To Stop Atrocities.

Representing more than 10,000 Lackawanna county citizens in this county is part of nation-wide protest, that had its origin of German birth and descent with cable dispatches to New committee of members York newspapers telling of churches, societies and clubs organized to ask all drastic punishment being inflicted on hundreds of thousands of innocent people in retaliation for the acts of few High school students, banded into a society, who are accused of burning barns of Polish farmers in the Ukrainian villages.

Thousands Jailed.

Although newspapers printed in the districts being punished are censored to the extent of whole pages, letters have come to persons here from their suffering families abroad, telling of priests being flogged, one of them fatally, of schools and libraries burned, of knouting of 200,000 peasants and of women being brutally treated by the soldiery. A number of units of the local American - Ukrainian Political league have already sent protests to Secretary Stimson, and the churches, fraternal societies and political clubs are planning similar protests and asking liberty-loving Americans of all races and creeds to join with them.

Many cities througout the country have sent resolutions of protest to the American and foreign governments, and Scranton is to include a prayer to President Hoover to lend his aid in protecting innocent thousands from the knout.

Ukrainians here explain that the order of the Versailles treaty that the part of Ukraine comprising Eastern Galicia was to be an autonomous state in the Polish republic has never been carried out, but on the other hand determined efforts have been made to eradicate its racial integrity. More than 8,000,000 Ukrainians live in Eastern Galicia and it is for them their compatriots here are pleading. Another 500,000 of their countrymen are subject to Czecho-Slovakia, 350,000 to Roumania, 500,000 live live in the United States, 300,000 in Canada and 150,000 in Brazil.

The barn burnings that were the basis for the punitive expeditions into the land of the Ukrainians, have been blamed in some instances on school boys who wanted freedom, but in many cases upon the Polish farmers themselves, who found it more profitable to burn their crops and collect insurance than to market the wheat at the present low prices. The Ukrainians say the punishment of a whole nation is far out of proportion to a few acts of sabotage and they are pleading with the world that the atrocities be stopped.

Cable Tells of Horros.

The following cablegram from a newspaper correspondent tells of the terror that has gripped the nation:

"Polish government perpetrated horrible massacres of Ukrainians in East Galicia. Charges of police and cavalry are destroying educational institutions, natonal homes, schools, public libraries and other Ukrainian organizations and cooperative associations. Ukrainians of all classes are being brutally and heartlessly assaulted. Numbers of people are being flogged to death and greater numbers of thousands are being arrested. We need immediate help."

Other reports tell of burning of the peasants' homes and crops and of starvation facing them as winter approaches.

(The Scranton Sun November 5, 1930).

Жінка (у сварці до чоловіка): Ти звірюко! Як умреш, танцюватиму на твоїм гробі!

Чоловік: Дуже добре! В заповіданому напишу, щоби мене по смерти вкинули в море!

ПОЗІР! JERSEY CITY, N. J., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 30-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

відбиткується

Заходом Української Катол. Парохії і всіх злучених українських Братств, Товариств і Сестринств в Джерзи Сіті, Н. Дж., з слідуючою програмою:

В неділю, безпосередно по Сл. Божій відправиться в церкві ПАНАХИДА по полеглих Героях, замучених ляхо-катами в нашій визвольній боротьбі, а в год. 3-тій пополудни точно

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

В AUDITORIUM PUBLIC SCHOOL No. 16, SUSSEX & WASHINGTON STS.

В програму Концерту входять: Хор міщанїй ім. Лисенка, Хор діточий, сольоспів славного артиста-співака М. ЗАЗУЛЯКА, артистична гра на фортепян 9-літної дівчинки, деклямації; святочна промова по українськи (д. Галичин), а по англійськи (В. Гела), дует, тріо, квартет сольо і т. п.

Ціни місць для дорослих $1.00, 75 і 50 центів, а для дітий 25 центів.

Шановні Громадяне! Наш рідний край в огні. Ворог скаженіє. Двадцять мільйонів вкриваються свіжими могилами на нашій рідній землі. Тож ми що тут на вільній землі Вашингтона хотяй пісню та „незлим, тихим словом вшануймо память наших Героїв, замучених ляхо-катами. Ще день цього листопада буде в Джерзи Сіті і околиці днем національної жалоби. Дохід з концерту призначений на нетайну поміч в рідному краю. Комітет.

ПОЗІР! CHESTER, PA. ПОЗІР!

ПОКЛИК ДО ВСІХ ЧЕСТЕРСЬКИХ ТОВАРИСТВ, БРАТСТВ І СЕСТРИЦЬТВ, ЧЛЕНІВ УКР. НАР. ДОМУ И КЛЮБІВ.

З огляду, що честерські Українці рішили взяти участь в

ПРОТЕСТАЦІЙНІМ ПОХОДІ

У ФИЛАДЕЛФІ, ПА.,

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 30-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

тимчасовий Комітет взиває всі Товариства, Братства, Клюби, членів У. Н. Дому, прибути в неділю, дня 30-го листопада 1930 р., в годині 10.30 рано до У. Н. Дому у Честер, Па., звідки разом піддемо до Филадельфії взяти участь у Протестаційнім Поході проти звірств і знущань Ляхів над українським народом в рідним краю.

Українці! Хто почуває себе Українцем і має якесь почуття до рідного краю, не призадіє собі свою батьківщину, нехай прибути на час. 276

ТИМЧАСОВИЙ КОМІТЕТ:

Микола Бакалець, Марія Лохуш, Йосиф Бринґілевич.

УВАГА! ДЖЕНЕТ, ПА., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКА ГР.-КАТ. ПАРОХІЯ СВ. ВМ. ДЕМИТРІЯ, при участи місцевих Братств і Товариств

улаштує

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 30-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛИ, 1015 GASKILL AVENUE, JEANNETTE, PA.

в память відродження Української Державности.

Початок в годині 6.30 ввечір.

З рефератами виступлять місцеві і позамісцеві бесідники. В програму входять співи і деклямації, які виконає молодий хор „Бояна" і школа під управою учителя М. Гировича.

Кождим проситься всіх, хто почуває себе Українцем чи Українкою, як можливо так і з околиці взяти участь в цім Святі. Дохід зі свята призначений на українські народні цілі. 276

ЗА СВЯТОЧНИЙ КОМІТЕТ:

Н. Опар, предс.; Лука Ковин, касієр; Іван Малаховський, секр.

ПОЗІР! ТРОЙ, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ПАРОХІЇ, БРАТСТВ, СЕСТРИЦЬТВ І СИТИЗЕНСЬКИХ КЛЮБІВ З ТРОЙ І ВОТЕРВЛІТ

відбудеться

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО І ВІЧЕ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 30-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

В ГАЛИ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВ. ЦЕРКВИ СВ. О. НИКОЛАЯ при Третій і Монро вулицях.

Початок точно в годині 3-тій пополудни. — Вступ вільний.

Головним бесідником буде делегат Омелян Грибівський.

Рідний наш Край кріваявиться в тяжких муках! Ляцькі варвари катують і мордують наших Братів і Сестер! Руйнують культурні надбання Українського Народу! Насаджують на нашій прадідній землі Польщу!

Нехай же не бракне нікого, хто українським іменем себе називає, на тім Святі-Вічу! Кличемо всіх Українців з Трой, Сібілі, Вотервліт, Когус, Амстердам, Гадсон і з Питсфілд Мясс., прибути на се Свято! 276-7

Комітет Злучених Товариств.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ВИЛКС БЕРІ, ПА.

Хто нас розєднує.

В ч. 132 „Америки" появився допис о. Струтинського, в котрім він намагається виправдати своє нетактовне поступування на нараді делегатів з Вилкс Бері й околиці, які зійшлися, щоби нарадитися в цілі запротестування проти польських звірств. Про ту нетактовність о. Струтинського висловився „один з делегатів" в „Свободі" з дня 8. листопада.

Не думаю хвалити цього дописувача, бо, на мою думку, він міг здержатися з дописом і висказати свій слушний жаль аж по вічу. Але тепер, коли вже вісе відбулося, уважаю і я своїм обовязком відповісти о. Струтинському.

На ділі не було так, що о. Струтинський поставив себе на председателя, як се писав „один з делегатів". Зате правдою є, що о. Струтинський був самозванчим командантом віча. Правдою є, що вічевий комітет ухвалив не запрошувати ніяких редакторів на вічевих бесідників, а в тиждень пізніше председатель комітету заявив, що о. Струтинський запросив редактора зі Скрентону. Що як що, але це є вже дійсна „претенсіональна диктатура". А крім того, що люде мають собі думати, коли о. Струтинський, себто той, що найбільше кричав на зборах делегатів, щоби не брати на бесідників редакторів, сам запрошує редактора зі Скрентону проти волі й рішення зборів.

На нарадах не було ніякого з урядників „Обєднання", і ніхто з них не міг приписувати собі заслуг за теперішний протест. „Обєднання" ніколи не накидувалося і не накидується нікому зі своїм проводом у Вилкс Бері. Але „Обєднання" є народною організацією і тому й у Вилкс Бері на нарадах були делегати, які зачали боронити „Обєднання", коли проти нього виступив о Струтинський з цілком безпідставною критикою. Ніхто з делегатів не висловлювався з партійним дусі. Ніхто не підносив ніяких закидів проти нікого. Нарід прийшов на наради в згоді й хотів згоди, щоби згідно запротестувати проти ляцьких звірств. А незг дувіс о. Струтинський, коли почав робити закиди „Обєднанню" і „Свободі", вихваляючи інших та залицяючися навіть до большевиків. По такім поступованню прямо дивно було слухати таких слів о. Струтинського: „У теперішню пору нема місця для особистих амбіцій і порахунків'.

Чи це не напасть, коли на таких зборах, скликаних для протипольського протесту, о. Струтинський накидається на редактора „Свободи" за те, що він не взяв участи в визвольній боротьбі з „гвером" в руках. Прямо стидно було слухати таких слів від о. Струтинського, як того, для котрого „Свобода" і редактори були милими так довго, поки він мав джаб у „Свободі", поки „Свобода" чи У. Н. Союз доплачували за його „При бітій дорозі" і т. п. Тоді все було „ол райт", а не стало джабу у „Свободі", тоді гайда на „Свободу" і редакторів, що з „гвером" не йшли на Поляків.

Але деж то Ви, Отче, були підчас війни? В Шикаго? Вичрачували час і гроші, приглядаючись як в бейз бол грають? А Богу дякувати, дав Вам Господь силу й здоровля. Кулаком вмієте добре в стіл гримнути і крикнути. А до тої „столової" революціїности коби так прилучилися гвер і багнет, звернений проти наших ворогів, тоді Ви маби би хоч моральне право робити иншим того рода закиди.

„Я мав говорити на вічу по англійськи. І радо був би се зробив. Але коли командант віча, о. Струтинський, зробив з протесту проти Поляків осьбистий порахунок з „Обєднанням", я отверто заявив два тижні перед вічем, що в такім вічу участи не беру. На мою заяву комітет ухвалив не брати до реферату ніяких редакторів. Та командант віча це все зігнорував і зробив инакше, мимо ухвали. Від сповнення свого народного обовязку я не відступив. Я поїхав як американський ветеран і Українець до Ню Йорку, щоби взяти участь у маніфестаційнім поході. І тішуся, що я був участником дійсної протипольської манифестації та що був на дійсним протипольськім вічу і то такім, де десятки тисяч наших людей були свідками великого підйому духа, де ми всі почували себе як одна людина, один розум і одно серце. Але це було в Ню Йорку, а не в Вилкс Бері.

Г. Герман.

АТЕЇСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ.

„Правда" пише, що в Ленінграді відкрито спеціяльний університет для виховання борців проти релігії. Студії в цьому університеті тривати муть 2 роки. Відкрито 4 факультети: антиправославний, антикатолицький, антимузулманський і антимагометанський.

ВЕЛИКА ПОЖЕЖА ПІД ДРОГОБИЧЕМ.

В селі Раневичі під Дрогобичем вибухла пожежа, яка спопелила 15 будинків, а саме будинки Федя Гавдяка, Дмитра Малиновського, Якима Іяка, Гриця Курчака, Петра Гавдяка, Дмитра Коханого і Василя Гавдяка. Причини пожежі ніхто не знає. „Век Нови" плете безглуздні теревені, що ті будинки підпалили „Русини" з пімсти над Українцями за їхні саботажі.

НОВА КОНТРРЕВОЛЮЦІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ.

Московська ГПУ викрила нову контрреволюційну організацію, що складалася головно з інжинірів. Вони мали вести підпольну акцію під назвою промислової партії. Завданням викритої організації було в штучний спосіб викликувати господарську кризу та вести руйнуючу діяльність у рівних ділянках краєвого господарства. Все це діялося як підготовка грунту для евентуальної інтервенції чужих держав.

— Паночку, дайте цента сліпому...

— Який ти сліпий, коли бачу в тебе газету!

— Е, паночку, яке це моє читання, я лише так пічкери собі в ній переглядаю.

Віплата.

Гість хоче йти на мувінг-пікчер, але насамперед питається дверника:

— А чи гарний пікчер виставляють?

— Гарний?! Цей образ то останне свинство! Такого дурного пікчера ще не було! — каже дверник.

Гість (здивований): — Що ви говорите? То таке, повинен говорити службовик, занятий у тім підприємстві?! Чи знаєте, що колиб я повторив ваші слова власникові кінотеатру, він з місця виповів би вам службу!

— Можете не турдитися, він і так зробив це тому пів години.

Lehigh Valley
ПРОГУЛЬКА ДО
ВУГЛЕВОГО ОКРУГА
$3.50 зворотний тікет
HAZLETON
Audenried & McAdoo
в неділю, 30. листопада
Спеціальний потяг.

Відїжджає з New York, Hudson Terminal 12.15 по півночі; з Jersey City, Exchange Place станції 12.30 по півночі; з Newark (Eliz. і Meeker Aves.) 12.55 по півночі. Вертаючися виїжджає з Hazleton 8.00 вечір; з Audenried 7.44 вечір; з McAdoo 7.40 вечір.

Тікети до набуття Exchange Place або Journal Equare. Телефонуйте до інформаційного бюра Montgomery 5-7000.

УВАГА! — УКРАЇНЦІ В КЕМПБЕЛ, ЯНГСТАВН, ШТРОДЕС, ДЖІРАРД, О., НЮ КЕСТЕЛ І ШАРОН, ПА.! — УВАГА!

ЗЛУЧЕНІ УКР. НАР. ТОВАРИСТВА І БРАТСТВА В КЕМПБЕЛ

уладжують спільно

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО І ПРОТЕСТ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 30-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

В ХОРВАТСЬКІЙ ГАЛИ, 91 BRIGHT AVENUE, CAMPBELL, OHIO

Початок точно в годині 3-тій пополудни.

Вступ для мущин 35 цнт., для женщин 25 цнт. (для дітей до року з родичами — вільний).

По Службі Божій відправиться в Укр. Гр. Кат. Церкві в Янгставі і Укр. Православній на Штілтоні **Панахида за Борців котрі положили свої буйні голови в нерівній бою за свободу і долю Неньки України.**

ПРОГРАМА: 1) Отворенне Свята — предс. Комітету. 2) Дїточий Хор — Амер. і Української Гимни над Могилою. 3) Вступне Слово. 4) Святочний Реферат — о. М. Данилович. 5) Реферати політичні з посл. полїв в старім краю і ухвала протесту. 6) Деклямації укр. шкіл. Дітвори. 7) Представленне в двох дїях „Захотїла пана, втратила Івана". 8) Кенцеве Слово. 9) Мішаний хор відспіває: Не вора, не пора.

Громадяни! Кров наших братів і сестер в Рідним Краю, душених нагаями Ляхами, кличе нас о поміч. І вже з тої причини просить комітет до як найбільшої участи українських Громадян. Чистий прихід призначено до Рідного Краю. — **Комітет.** 276

ПОЗІР! НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКИХ ГОРОЖАНСЬКИХ КЛЮБІВ, ВСІХ БРАТСТВ, ТОВАРИСТВ, СЕСТРИЦЬ І ВСЬОГО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДА В НЮАРКУ, Н. ДЖ.

улаштовується

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

В СУБОТУ, ДНЯ 29-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

В ГАЛИ У. М. С. А., 107 HALSEY STREET, NEWARK, N. J.

(За головною почтою один блок)

Виступлять місцеві три хори, солісти, бесідники й декляматорі.

Вступ $1.00, 75 і 50 ц., дїти 25 ц. — Початок в год. 7. ввечір. 276-7

Комітет.

УВАГА! AUBURN, N. Y., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ, БРАТСТВ І ТОВАРИСТВ

улаштовується

КОНЦЕРТ

В ПАМЯТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ ПОЛУЧЕНИЙ З ВІЧЕМ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 30-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

в годині 3-тій пополудни,

В УКРАЇНСЬКІЙ СІЧОВІЙ ГАЛИ.

Промову виголосить п. ОМЕЛЯН РЕВЮК.

Просяться всіх місцевих і позамісцевих Українців прийти на Віче і Концерт.

P. S. В концерті беруть участь 3 відділи У. Н. С. 276-7

PARTOLA Є НЕОБХІДНА В КОЖДІЙ ХАТІ.

Більшість наших читачів уже довідалася, що це дуже розумно мати славну Partola в своїй домашній аптиці, бо вона перекопалася, якою успішною є Partola.

Partola є приємна, смачна, легідна й економічна. Є вона доскопала для молодих і старих. Кождий любить Partola. Partola приносить добрий гумор, щастя, здоровля, добрий апетит і нормальне трявлення.

Є це дуже важні причини, їзза яких Partola повинна знаходитися в кождій українській хаті. Майте її готовою. Вживайте, коли зайде потреба, для кождого з родини.

Ті, що подорожують і є далеко від дому, повинні памятати взяти її з собою. Прочитайте лист, одержаний від одної пані, котра забула взяти з собою Partola і досвід дав їй добру лекцію.

Partola Co.

Коли-я вибиджала пароплавом з Ню Йорку, помилково не взяли мені до куфра Partola. Можу Вас запевнити, що це була найбільша помилка, яку я колинебудь зробила, бо без Partola я була нещастна.

Чи було би можливо переслати Ваш славний прочищаючий лік на мою нову адресу в Лондоні? Сподіваюся, що знайдете спосіб прислання мені великої коробки. Я охотно заплачу додаткову належність за пересилку. Дякую заздалегідь.

Жичлива
HELEN M. FOX,
42 Rosendale Rd., London, England.

Таких листів ми одержуємо сотки зусіх частин Америки, Канади й Европи, а в них питучі хвалять Partola і дякують нам за її чудові прикмети та за досконалі успіхи, узискані у уживанню Partola.

Якщо ваш аптикар не має Partola, замовте її просто від нас. Вишлемо вам відворотною почтою велику коробку Partola за 1 долярд, а 6 пробних коробок лише за 5 долярів.

Замовте Partola сьогодня, негайно!

PARTOLA PRODUCTS CO.,
162 N. Franklin St., Dep. B-71, CHICAGO, ILL.

Прошу прислати мені відворотною почтою ... коробок славної Partola. ... Гроші заплачу поштовцеви при відборі.

Ім'я .....

Адреса .....

Місто .....

УВАГА! УКРАЇНЦІ! РАДІО!

Музика, спів і відчит буде наданий в пятницю, 28-го листопада, від години 7-мої ввечір, зі станції W. B. B. R., METER 230.6, KILOCYCLES 1300, BROOKLYN, N. Y.

На повищу програму просимо звернути увагу. Запрошуйте всіх до слухання на тему: **„Мілюнів мусять чути".**

По всякі інформації просимо писати:

Watch Tower, Ukr. Dept., 117 Adams St., Brooklyn, N. Y.

Вже є Рекорди Кобзаря ВАСИЛЯ ЄМЦЯ

Помер цьої рекорди 27240. Питайте по по всіх сторах. Від нас дістанете її найскорше. ДРУГА НОВА РЕКОРДА 27242 Золочівська Коломийка: Чом дуб не зелений, співає Свистун а грає П. Гуменюк.

27235 (Дівоча відмова. (Як піду з кіньми на ніч.	27239 (Старість не жарти, часть 1 і 2. (Жуковський.
27233 (Ой ти, Дзюбо, моя любо. (Козацька шумка.	27236 (Весілля з Синюцького повіта. (Часть 1 і 2.
27227 Тернопільська коломийка.	27234 (В куми на гостині, часть 1 і 2. (Н. Поточняк.
27238 (Ой у Львові на риночку. (Гаєм зелененьким — Хор.	27237 (Гуляв Чумак на риночку. (Василь і Приська.

ДОБРЕ ПРОДАЮЧИСЯ, ПОПЕРЕДНО ВИДАНІ РЕКОРДИ:

27210F Ендро Бордер.	27208F Парді в куми.
27229F Балямути	27207F Підгірняк, козак.
27230F Балямути, Потнурі.	27205F Підгірська коломийка.
27228F Богацьке весілля, часть 1 і 2.	27216F Писанці.
27216F Богацькі вікколетинн.	27224F Полька „Хлопці Голутяки".
27214F Богацькі заручини.	27192F Полька „Горпина".
27215F Боже, Боже, що то есть.	27218F Полька „Свобода".
20207F Циганське весілля, часть 1 і 2.	27219F Польки з Галичини.
27219F Чотирицятий рочек, смутний настав, часть 1 і 2.	27224F Попід ліс зелений. 27225F Полька Рогатинська.
27229F Чумак	27221F Просьба жінки до человіка
27226F Дарованя	27222F Рекитй на забаві.
27209F Десь був, Янічку, десь був до рана.	27232F Соколом, стрілою.
27226F Докінчення вінкоплетин	27231F Спросини Синюцького повіта
27229F Фамілійні троблі.	27213F Там на горі два дуби.
27205F Гуцулка в Смерчині.	27220F Танець „Гусар".
27221F Іван Убійник.	27225F Тернопільська мазурка.
27213F Катерина гречку жала.	27222F Троблі з какорочами.
27217F Клопіт Горпини.	27206F Український мамі.
27227F Коломийка Скалатська.	27208F Вальс „Соня".
27207F Козак „Лялянця".	27206F Весела, Тереска.
27192F Козак „Петрушка".	27231F Весілля Синюцького повіта часть 1.
27212F Козак Синюцький.	27203F Весілля в Пенсилвенії, ч. 1 і 2
27220F Козак Жидівський.	27223F Відпуст.
27211F Кучерява Катерина.	27230F Віють вітри, Потнурі.
27197F На камінню мармурові.	27215F Взявем се жену хорошу.
27232F Ой, не шуми луже дуже.	27209F Заспівай, Іванцю.
27197F Ой, скажи, мила.	27217F Злий муж.
27212F Острівська коломийка.	27204F Змовини, часть 1 і 2.
27211F Пан Виборний, Пан Возьний	27214F Змовини, часть 3.

Всі рекорди з пересилкою по 75 цнт. Не платіть більше. Ми до кождого замовленя ще додамо голки, що найліпше грають. За всіми замовленнями завсігди пишіть:

SURMA BOOK-MUSIC CO.,
103 Ave. A, New York, N. Y.
МЕЖИ 6-тою і 7-мою УЛИЦЕЮ.
DRY DOCK 3752.

ХОРІ МУШИНИ І ЖЕНЩИНИ.

ВСІ ХРОНІЧНІ НЕДОМАГАННЯ ЛІЧУ

Кровні, Шкірні і Нервові Хороби. Загальне Осляблення, Умову депресію, Завороти, Жолудкові недомагання, Кишкові хороби, Біль Голови, Невральгію, Побіч цвені Залози, ВСІ Хронічні Шкалубини, Легкий, Бронхітіс, Носові і Горлині хороби, Ревматизм, Спітгика і Тумбаго. Мушини і женщини щасливо лічені новою удосконаленою методою. Мій особистий догляд чер з цілий час курації. Мої ціни приступні.

Експлікація крови, хімічні тести, X-Рейс

БЕЗПЛАТНІ ОГЛЯДИНИ І ПОРАДИ

ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ.

СПЕЦІЯЛІСТ **DR. ZINS** ВІД 25 ЛІТ.

110 EAST 16th STREET, NEW YORK CITY.

межи 4-тою Ейвею і Irving Pl.

ОДИНИ: від 9-тої рано до 8-мої вечер в неділі від 9-тої рано до 4-тої пов.

ЯК МИ ЛОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАСИ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Протестуймо й жертвуймо.

Додаваймо духа нашим, катованим Ляхами братам у Рідним Краю нашими протестами і демонстраціями і нашими жертвами. На це жертвую $10 і пересилаю їх до Обединання.

Петро Гринишин.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.

Грошевий протест.

В такім часі, який тепер переживаємо, неможливо відмовитися від надзвичайної жертви на край. Тому пересилаю до Обединання свою дрібну лепту в сумі $10.

П. Мандйовський.

НЮ ОРЛІЄНС, ЛЮЗІЯНА.

Для потерпівших.

Серце крається, коли чоловік читає про ті страшні муки, які переживає наш нарід у Галичині. Хай і моя лепта в сумі $10 обітре яку сльозу тим нещасним жертвам ляцького варварства.

Іван Зазуляк.

НОВА АЛЕКСАНДРІЯ, ПА.

Жертва на боєвий фонд.

На місцевому церковному сняті громадянин Т. Шиляк зібрав пожертви від присутніх у сумі 5 долярів. Гроші висланні на боєвий фонд через Обединання.

НЮ БРІТЕН, КОНН.

Громадянин М. Тимчишин переслав через Обединання 10 долярів на УВО.

ФАРМИ. Маю великий вибір фарм в стейті New Jersey на заміну за містові проперти і також за готівку. Єслн Ваші праперти знаходяться недалеко Jersey City, Elizabeth або New York, там я можу їх Вам виміняти за фарму недалеко, але яких від 25 до 45 миль від Jersey City. Фірми знеходяться в околиці Freehold, Highstown, Flemington і Somerville, N. J. Майже всі є зі стаком а декотрі без стаку. Богато фарм маю де є вся вигода як електрика, гаряча вода, ванна і водний пец до огрівання. В тих околицях є землі найлучшого рода і при цементових дорогах.

WALTER KOSTETSKI,
11 Gifford Ave., Jersey City, N. J.
Telephone: Bergen 3-9228.

Чи Вирки Клякочуть Вас?

Мушини й жінки, котрих сон переривається в ночі по причині подражнення нирок або міхура, найдуть велику поміч, коли будуть брати Нуга-Тон лиш кілька днів. Ся чудова медицина уміняє тіло зі всіх отруйних матерій, які спричиняють богато непотрібних слабостей й мізерії. Він дає нову силу й енергію нервам, мозам і органам, надає здорового кольору блідим лицям і робить життя дійсно вартісним.

Нуга-Тон дасть Вам ліпший апетит і Ваше тіло буде добре відживлюване, бо жолудок не буде мати клопоту стравити поживу. Нуга-Тон дає нову силу старшим і немічним і тим молодшим в літах, котрим бракує сили й енергії.

Купіть фляшку Нуга-Тон в якій небудь аптиці. Єслн ваш аптикар не має його, то попросіть, щоби замовив трохи для вас від свого гуртовщика.

ДО ВСІХ ЧЕСНИХ НАРОХИН І УКРАЇНЦІВ, РОЗКИНЕНИХ ПО ВЕСТ ВІРДЖІНІ ТА СУСІДНИХ СМУГАХ ОГАЙО І ПЕНСИЛВЕНІ.

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ.

Вперше в історії **WHEELING-A** буде величавий виступ **КОНЦЕРТ-БАЛЕТ** — наглядний доказ прекрасної старинної української культури та правдивого значіння великого українського народа.

Виступовий помагає Зарад **Oglebay Park-y** та штаб **West Virginia University Extension**; що зайнтересувались українською словесністю, співом, музикою і танцями.

У програму входять: 6 пісень, які відспіває місцевий пор. Кор; 10 народніх танків школи Василя Авраменка, під проводом п. Петра Смука; 6 одерових пісень (3 укр., 2 італ., 1 анг.л.), які відспіває славна „Зоря", п. Анна Климковська з New Haven, чудовий драматичний сопран.

Прийдіть усі та покажіть Американцям, що Ви цінте та любите своє рідне. Ми певні, що мати-мете правдивий духовий пир і вдоволення!

Білети по 50 ц., 75 ц., $1.00, $1.50.

КОНЦЕРТ-БАЛЕТ У ПОНЕДІЛОК, 1-го ГРУДНЯ 1930 Р, точно в 8.15 вечір

WHEELING HIGH SCHOOL AUDITORIUM, 2115 CHAPLINE STREET.

P. S. Задля рідних перепон відложено протести і Листопадове Свято на неділю по обіді, 7-го грудня, що відбудеться на **South Side Bank Hall, 3748 Jacob St.**, у котрих до обовязкової участи запрошуємо сердечно всіх укр. Патріотів. Вступ вільний. Будуть свої та чужі бесідники і хоральний спів. — Комітет. 276-7

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗАХОДОМ КОМІТЕТУ ЗБАРАЖЧАН В НЮ ЙОРКУ

уряджується

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 30-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ,
(MANHATTAN LYCEUM)

66-68 East 4th Street, New York, N. Y.

Початок в годині 5-тій пополудни.

Музика добірна. Вступ 50 центів.

Увесь дохід а балю піде на допомогу будові Українського Народного Дому в Збаражі. 276,8

Тому на сім балі не повинно бракувати ні одного Українця. — За добру забаву ручить

Комітет.

ТЕПЕР МОЖНА НАБУТИ

ВИФЛЕЄМСЬКИЙ ВЕРТЕП

сценічний образ на Рождество Христове. — Ціна 20 центів. Замовляти в адміністрації „Свободи":

"SVOBODA,"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

В ПРОСТ

GDYNIA AMERICA ЛІНІЯ Є ОДИНОКА

ПРОСТА ЛІНІЯ МІЖ ДАНЦІГОМ І АМЕРИКОЮ

яка оперує найбільшими, найпоспішнішими і найвигіднішими кораблями межи НЮ ЙОРКОМ І ДАНЦІГОМ.

Постійні і вигідні полученя залізничі можна дістати з ДАНЦІГУ ДО МІСЦЯ ПРИЗНАЧЕННЯ.

Ціни як найнижчі. Знаменитий харч і обслуга. Оркестра, рухомі образки, ігри і всякого рода інші інтересні забави.

Українці навчилися з власного досвіду, що оплачується їхати до Рідного Краю нашою ПРОСТОЮ ЛІНІЄЮ без пересідання. Перепровадженим і переношенням багажу, умучуючим подорожуванням залізничим і малими кораблями, те все оминете, коли подорожуєте нашою Лінією.

АМЕРИКАНСЬКІ ДОЛЯРИ ДО СОВІТСЬКОГО СОЮЗА

каблем або почтою.

Скора і точна ПЕРЕСИЛКА американських долярів до всіх частей Совітської Республики

ГАРАНТОВАНА

ДОМАГАЙТЕСЯ всегда ПЕРЕСИЛКИ ЧЕРЕЗ ГДИНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКУ ЛІНІЮ

коли шлете гроші.

Голосіться до місцевих агентів або

GDYNIA AMERICA LINE
(Formerly Baltic America Line)
8-10 BRIDGE STREET, NEW YORK, N. Y.
315 SO. DEARBORN STREET, CHICAGO, ILL.
UNION TRUST BUILDING, PITTSBURGH, PA.
110 STATE STREET, BOSTON, MASS.

ПРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ Андрія Папірняк, який перебував в Cottesville, Pa., тепер має перебувати на фармі недалеко сего міста. Хтоб знав його адресу, або він сам, то прошу написати до: 275-7

PAUL GROGOZA,
283 Prospect St., East Hartford, Conn.

ДО ВИНАЙМУ 5 ГАРНИХ КІМНАТ, гаряча вода, рент недорогий. Голоситься: 276-7
47 ST. MARKS PL. (E. 8th St.), (між 1st & 2nd Ave.)
NEW YORK CITY.

КУПНО І ЗАМІНА

Можете замінити свою ферму за 16-фамілійний дім зі сторами в Ньюарку, Н. Дж., або свої доти за малий дім в Ровей, Н. Дж. Маємо на продаж і в заміну доти від $150 і доми від $4,950 і вище. Пишіть по дальші інформації до: 254-78

SLAVONIAN LAND CO.,
206 Broadway, Room 430,
NEW YORK CITY.

БИЗНЕСА як бучерні, грасерні, ресстаранти і газолінові стації на головних дорогах на сприодаж по умірковних цінах а декотрі на заміну за прапертн.

WALTER KOSTETSKI,
11 Gifford Ave., Jersey City, N. J.
Telephone: Bergen 3-9228.

DR. N. M. HNATYSHYN
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ І АКУШЕР
2191 Professor St., Cleveland, Ohio
(Проти українського банку).
Телефон: Atlantic 2054.

DR. M. SMITH
переніс свій офіс від чис. 9 LIVINGSTON PLACE, NEW YORK CITY
рг 16th Street (ч. 318 East) напроти нового шпиталю межи 1st Ave. і Stuyvesant Park.
Telephone: Stuyvesant 6760.

Dr. SIMON BLOOM,
Спеціалізт від хвороб очей, носа і горла.
1530 SHERIDAN AVE., NEW YORK
Near Mt. Eden Avenue.
Години офісові: 9—11 рано.
Телефон: Dayton 0697
83 EAST 7th ST., NEW YORK, N. Y.
Години офісові: 1-2 попол., 6-7.30 веч
Телефон: Orchard 2949

Phone: Brunswick 7187.

АДВОКАТ
Б. ПЕЛЕХОВИЧ
2300 WEST CHICAGO AVE.,
CHICAGO, ILL.

Практикує у всіх судах, займається перегляданнем абстрактів, виготовле контракти купна і продажі; переповідає спадкові справи; полагоджує старокравні, патентові і проч справи. 194—

БИЗНЕСМЕНИ! Маю кількацять людей, що шукають добрих рідних бизнесів в околиці яких 25 миль від Jersey City і в Jersey City. Отже коли Шановний Читач має який бизнес і хоче його спродати, прошу зголоситись: 256-

WALTER KOSTETSKI,
11 Gifford Avenue, Jersey City, N. J.
Telephone: Bergen 3-9228.

РЕЛІГІЙНІ ОБРАЗИ

150 РІЖНИХ ОБРАЗІВ зі святнів, в гарних красках, на добрім папері, розмір 15½х20 нчів. Ціна за один з пересилкою 50 центів. За накладанням 15 ц. марками почтовими висилаємо великий ілюстрований катальог. Агентам і шторникам значний спуст. Замовлення посилайте на адресу: 47-56

UKRAINIAN BAZAR
170 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
153 Avenue B,
New York, N. Y.
(межи 9. і 10. ул.)
Tel.: ALGONQUIN 8625.
Урядові години: рано від 10 до 11, ввечір від 6 до 8, а в неділю від 12 до 1-шої пополудне, опісля умови.

СТІННІ КАЛЕНДАРІ на 1931 рік
З НАГОДИ 10-ЛІТНЬОЇ РОЛЬБИ задумо спеціальну оферту на сей сезон: 30% дешевше від інших фірм. 100 КАЛЕНДАРІВ ЛИШ ЗА $11.00. Великий вибір ілюстрованих різдвяних почтівок 100 за $2.00. Перешліть цей оголошенно сам. Великий ілюстрований каталог висилаємо даром. Пишіть на адрес:

KULYNITCH PRINTING CO
418 E. 9th Street, New York. N. Y.

СТІННІ КАЛЕНДАРІ

НА 1931 РІК

ВЖЕ ВИЙШЛИ З ДРУКУ.

Маємо на складі 50 рижнородних календарів на 1931 рік. — Календарі дружковий по українськи, сталі і значеві червоними буквами.

Ціна за один календар 50 ц. з пересилкою, а 4 за долара.

За $1.25 вишлемо 4 Стінні Календарі до Старого Краю до Вашої родини і знайомих або де Ви дасьте адресу, ми прицілемо Вам на се почтовий збиток.

Шторникам, агентам і для тих, що хотять занятися продажем календарів, висилаємо дарно спис стінних календарів по гуртовій ціні. Зробіть редним надзвичаєм $5.00 вищенаведений спис оказових календарів, шоб не оглянули, а описля замовляли більше число. Замовлення посилайте на адрес:

UKRAINIAN BAZAR,
170 E. 4th St., New York, N. Y.

ПЕРШИЙ УКР. ПОГРЕБОВИЙ ЗАКЛАД В НЮАРКУ І НА ОКОЛИЦІ

Ми робимо гарні похорони

ПО $150

Без різниці як далеко позаміська поїздка, кличте нас:

Офіс: 485 AVON AVENUE.
Phone: Terrace 8882, або Warren 1636, Newark, N. J.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

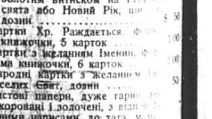

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET, NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

ТАРЗАН СЕРЕД МАЛП.

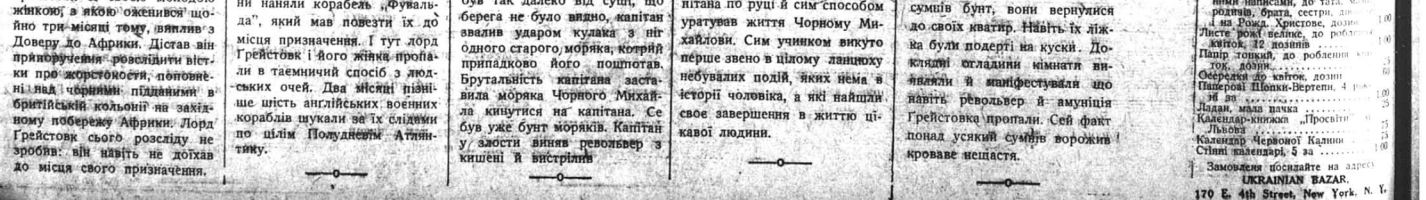

В 1888 році молодий лорд Грейстовк зі своєю молодою жінкою, з якою оженився щойно три місяці тому, виплив з Доверу до Африки. Дістав він приручення розсліду вістки про жорстокости, поповнені над чорними підданими в британській колонії на західному побереж'ю Африки. Лорд Грейстовк свого розсліду не зробив: він навіть не дойхав до місця свого призначення.

Прибувши до Фрітавну, вони наняли корабель „Фувальда", який мав повезти їх до місця призначення. І тут лорд Грейстовк і його жінка пропали в таємничий спосіб з людських очей. Два місяці пізніше шість англійських військових кораблів шукали за їх слідами по цілім Полудневім Атлянтику.

Коли корабель „Фувальда" був так далеко від суші, що берега не було видно, капітан звалив ударом кулака з ніг одного старого моряка, котрий припадково його поштовх. Брутальність капітана застрашила моряка Чорного Михайла кинутися на капітана. Се був уже бунт моряків. Капітан у злості виняв револьвер з кишені й вистрілив

Лорд Грейстовк ударив капітана по руці й сим способом уратував життя Чорному Михайлові. Сим учинком викуто перше звено в цілому ланцюху небувалих подій, яких нема в історії человіка, а які найшли своє завершення в житю цікавої людини.

Ствердивши понад усякий сумнів бунт, вони вернулися до своїх кватир. Навіть їх ліжка були подерті на куски. Доклядні огляднни кімнати виявили й манифестований що навіть револьвер й амуніція Грейстовка пропали. Сей факт понад усякий сумнів ворожив кровавe нещастя.

НА СВЯТА

Святочні Картки, желятинові золотим витиском на Різдвяні свята або Новий Рік, ціна дозин	.50
Картки Хр. Раждається, фолдерки, 5 карток	.50
Картки з желатином Іменинні, фолдерки, 6 карток	.50
Народні картки з желатином і селех свят, дозин	.50
Листові папери, дуже гарні, з короваєм і ялочеві, з віджинними написами, до тата, мами, родичів, брата, сестри, дядини, на Різдва Христове, дозин	1.00
Листе рожі великі, до роблення квіток, 12 дозинів	.50
Папір тонкий, до роблення квіток, дозин	.60
Обгортки до книжок, дозин	.50
Паперові Шопки-Вертепи, 4 різні за	1.00
Ладан, мала пачка	.25
Календар-книжка „Просвіта" Львова	.75
Календар Червоної Калини	1.00
Стінні календарі, 5 за	.50

Замовлення посилайте на адрес:

UKRAINIAN BAZAR.
170 E. 4th Street, New York, N. Y.